

Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
MELCHIOR WATHELET
της 31ης Ιανουαρίου 2013¹

Υπόθεση C-534/11

Mehmet Arslan

κατά

Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie

[αίτηση του Nejvyšší správní soud (Τσεχική Δημοκρατία) για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Υπήκοος τρίτης χώρας — Παράνομη διαμονή — Κράτηση με σκοπό την επαναπροώθηση στα σύνορα — Οδηγία 2008/115/EK — Αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας — Οδηγία 2005/85/EK — Οδηγία 2003/9/EK — Κατάχρηση δικαιώματος»

I – Εισαγωγή

1. Η υπό κρίση αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, η οποία κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 20 Οκτωβρίου 2011, αφορά ιδίως την ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 9 της οδηγίας 2008/115/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Οκτωβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών² (στο εξής: οδηγία περί «επιστροφής»), και τον συνδυασμό των εν λόγω διατάξεων με την οδηγία 2005/85/EK του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 2005, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα³.

2. Η παρούσα προδικαστική παραπομπή εντάσσεται στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του M. Arslan, Τούρκου υπηκόου, και της Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie (αστυνομία της Τσεχικής Δημοκρατίας, Γενική Διεύθυνση της Περιφέρειας Ústí, Αστυνομική Διεύθυνση Αλλοδαπών, στο εξής: καθού της κύριας δίκης). Ο M. Arslan εισήλθε και διέμεινε στο έδαφος της Τσεχικής Δημοκρατίας χωρίς έγκριση από τις αρμόδιες αρχές. Η καθού της κύριας δίκης εξέδωσε πράξη περί θέσεως του υπό κράτηση για χρονικό διάστημα 60 ημερών με σκοπό τη διεκπεραίωση της διοικητικής απομακρύνσεώς του. Ο M. Arslan άσκησε προσφυγή ενώπιον των τσεχικών δικαστηρίων κατά της πράξεως που εξέδωσε η καθού της κύριας δίκης περί παρατάσεως της κρατήσεώς του κατά 120 επιπλέον ημέρες. Ο M. Arslan υποστηρίζει ότι, κατά τον χρόνο εκδόσεως της πράξεως περί παρατάσεως της κρατήσεώς του, δεν υφίστατο πλέον καμία εύλογη προοπτική να υλοποιηθεί η απομάκρυνσή του εντός του ανώτατου χρόνου κρατήσεως που προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία, ήτοι εντός 180 ημερών. Συγκεκριμένα, κατά τον M. Arslan, το εν λόγω χρονικό

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 — ΕΕ L 348, σ. 98.

3 — ΕΕ L 326, σ. 13, και διορθωτικό ΕΕ 2006, L 236, σ. 36.

διάστημα θα εξαντλούνταν οπωσδήποτε λόγω της εκ μέρους του υποβολής αιτήσεως παροχής διεθνούς προστασίας (στο εξής: αίτηση χορηγήσεως ασύλου)⁴ και ενόψει της προθέσεώς του να χρησιμοποιήσει και να εξαντλήσει όλες τις διαδικασίες και τα μέσα παροχής ένδικης προστασίας που έχουν εφαρμογή στο πλαίσιο της οικείας αιτήσεως.

3. Το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί, πρώτον, εάν είναι δυνατή η εφαρμογή της οδηγίας περί «επιστροφής» στην περίπτωση παρανόμως διαμένοντος υπηκόου τρίτης χώρας ο οποίος υπέβαλε αίτηση χορηγήσεως ασύλου κατά την έννοια της οδηγίας 2005/85 και, δεύτερον, εάν η εν λόγω αίτηση πρέπει να έχει ως συνέπεια τον τερματισμό της θέσεως υπό κράτηση του εν λόγω προσώπου με σκοπό την απομάκρυνσή του βάσει της οδηγίας περί «επιστροφής».

4. Με αφετηρία τα ως άνω ερωτήματα, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως εγείρει το ζήτημα της ενδεχόμενης κακόβουλης χρησιμοποίησεως των διατάξεων περί ασύλου με σκοπό να καταστεί ανενεργή η εφαρμογή της οδηγίας περί «επιστροφής».

II – Το νομικό πλαίσιο

A – Το δίκαιο της Ένωσης

1. Η οδηγία περί «επιστροφής»

5. Η αιτιολογική σκέψη 9 της οδηγίας περί «επιστροφής» ορίζει τα εξής:

«Κατά την οδηγία [2005/85], ο υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος έχει υποβάλει αίτηση για άσυλο σε ένα κράτος μέλος δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι διαμένει παράνομα στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους, μέχρι να εκδοθεί απόφαση που να απορρίπτει την αίτηση ή απόφαση που να του/της στερεί το δικαίωμα να διαμείνει ως αιτών άσυλο.»

6. Το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας περί «επιστροφής» ορίζει τα εξής:

«Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στους παρανόμως διαμένοντες στο έδαφος κράτους μέλους υπηκόους τρίτης χώρας.»

7. Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας περί «επιστροφής», ως «παράνομη διαμονή» νοείται η «παρουσία στο έδαφος κράτους μέλους υπηκόου τρίτης χώρας που δεν πληροί, ή δεν πληροί πλέον, τις προϋποθέσεις [...] εισόδου, παραμονής ή διαμονής στο εν λόγω κράτος μέλος».

8. Βάσει του άρθρου 5 της οδηγίας περί «επιστροφής», τα κράτη μέλη τηρούν την αρχή της μη επαναπροωθήσεως που κατοχυρώνεται στο άρθρο 33 της Συμβάσεως της Γενεύης⁵, μεταξύ άλλων, όταν θέτουν σε εφαρμογή την εν λόγω οδηγία.

4 — Κατά το άρθρο 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2005/85, ως «αίτηση» ή «αίτηση ασύλου» νοείται «η αίτηση την οποία υποβάλλει υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής, η οποία μπορεί να θεωρηθεί ως αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας από κράτος μέλος σύμφωνα με τη [Σύμβαση περί του καθεστώτος των προσφύγων, η οποία υπογράφηκε στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951 [Recueil des traités des Nations unies, τόμος 189, σ. 150, αριθ. 2545 (1954)], η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 22 Απριλίου 1954 και συμπληρώθηκε με το Πρωτόκολλο περί του καθεστώτος προσφύγων, το οποίο συνήφθη στη Νέα Υόρκη στις 31 Ιανουαρίου 1967 και τέθηκε σε ισχύ στις 4 Οκτωβρίου 1967 (στο εξής: "Σύμβαση της Γενεύης")]. Κάθε αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας τεκμαίρεται ως αίτηση ασύλου εκτός εάν ο ενδιαφερόμενος ζητεί ρητά άλλο είδος προστασίας που μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο χωριστής αίτησης». Στις παρούσες προτάσεις, θα χρησιμοποιήσω τους όρους «αίτηση χορηγήσεως ασύλου» και «αιτών άσυλο». Βλ., επίσης, το άρθρο 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2003/9/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 2003, σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη (ΕΕ L 31, σ. 18).

5 — Το εν λόγω άρθρο 33, το οποίο φέρει τον τίτλο «Απαγόρευση απελάσεως και επαναπροωθήσεως», ορίζει, στην παράγραφο 1, ότι «[κ]ανένα συμβαλλόμενο κράτος δεν θα απελαύνει ή θα επαναπροωθεί, καθ' οιονδήποτε τρόπο, πρόσφυγες, στα σύνορα εδαφών ένθα η ζωή ή η ελευθερία τους απειλούνται για λόγους φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξεως ή πολιτικών πεποιθήσεων».

9. Το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας περί «επιστροφής» ορίζει ότι «[τ]α κράτη μέλη εκδίδουν απόφαση επιστροφής για υπηκόους τρίτης χώρας που διαμένουν παράνομα στο έδαφός τους [...]».

10. Το άρθρο 9, παράγραφος 1, στοιχείο α', της οδηγίας περί «επιστροφής» ορίζει ότι τα κράτη μέλη αναβάλλουν την απομάκρυνση όταν αυτή παραβιάζει την αρχή της μη επαναπροωθήσεως.

11. Το άρθρο 15 της οδηγίας περί «επιστροφής» έχει ως εξής:

«1. Εκτός εάν στη συγκεκριμένη περίπτωση δύνανται να εφαρμοσθούν αποτελεσματικά άλλα επαρκή αλλά λιγότερο αναγκαστικά μέτρα, τα κράτη μέλη μπορούν να θέτουν απλώς υπό κράτηση υπήκοο τρίτης χώρας υποκείμενο σε διαδικασίες επιστροφής, για την προετοιμασία της επιστροφής και/ή τη διεκπεραίωση της διαδικασίας απομάκρυνσης, ιδίως όταν:

- α) υπάρχει κίνδυνος διαφυγής, ή
- β) ο συγκεκριμένος υπήκοος τρίτης χώρας αποφεύγει ή παρεμποδίζει την προετοιμασία της επιστροφής ή τη διαδικασία απομάκρυνσης.

Οιαδήποτε κράτηση έχει τη μικρότερη δυνατή διάρκεια και διατηρείται μόνο καθόσον χρόνο η διαδικασία απομάκρυνσης εξελίσσεται και εκτελείται με τη δέουσα επιμέλεια.

[...]

4. Οσάκις καθίσταται πρόδηλο ότι δεν υφίσταται πλέον λογικά προοπτική απομάκρυνσης για νομικούς ή άλλους λόγους ή όταν παύουν να ισχύουν οι όροι της παραγράφου 1, η κράτηση παύει να δικαιολογείται και το συγκεκριμένο πρόσωπο απολύεται αμέσως.

5. Η κράτηση εξακολουθεί καθ' όλη τη χρονική περίοδο κατά την οποία πληρούνται οι όροι της παραγράφου 1 και είναι αναγκαία για να διασφαλιστεί η επιτυχής απομάκρυνση. Κάθε κράτος μέλος καθορίζει περιορισμένη περίοδο κράτησης, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το εξάμηνο.

6. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να παρατείνουν το χρονικό διάστημα που αναφέρεται στην παράγραφο 5 παρά μόνο για περιορισμένο χρόνο που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο σε περιπτώσεις κατά τις οποίες, παρ' όλες τις εύλογες προσπάθειές τους, η επιχείρηση απομάκρυνσης είναι πιθανόν να διαρκέσει περισσότερο επειδή:

- α) ο συγκεκριμένος υπήκοος της τρίτης χώρας αρνείται να συνεργασθεί, ή
- β) καθυστερεί η λήψη αναγκαίων εγγράφων από τρίτες χώρες.»

2. Η οδηγία 2005/85

12. Η οδηγία 2005/85 καθιερώνει ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα. Η εν λόγω οδηγία διέπει κυρίως την υποβολή αιτήσεων χορηγήσεως ασύλου, τη διαδικασία διεκπεραίωσεως των εν λόγω αιτήσεων και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των αιτούντων άσυλο καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας αυτής.

13. Το άρθρο 7 της οδηγίας 2005/85 ορίζει τα εξής:

«1. Στους αιτούντες επιτρέπεται να παραμείνουν στο κράτος μέλος, αποκλειστικά για το σκοπό της διαδικασίας, μέχρις ότου η αποφαινόμενη αρχή λάβει την απόφασή της σύμφωνα με τις πρωτοβάθμιες διαδικασίες που ορίζονται στο κεφάλαιο III. Το δικαίωμα παραμονής δεν θεμελιώνει δικαίωμα για χορήγηση άδειας διαμονής.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να δεχθούν εξαίρεση μόνον όταν, σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 34, μια μεταγενέστερη αίτηση δεν θα εξετασθεί περαιτέρω ή όταν προτίθενται να παραδώσουν ή να εκδώσουν, ανάλογα με την περίπτωση, ένα πρόσωπο είτε σε άλλο κράτος μέλος δυνάμει υποχρεώσεων στο πλαίσιο ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως ή άλλως, είτε σε τρίτη χώρα ή, τέλος, σε διεθνή ποινικά δικαστήρια.»

14. Το άρθρο 18 της οδηγίας 2005/85 ορίζει τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη δεν υποβάλλουν σε κράτηση ένα πρόσωπο για το λόγο και μόνο ότι ζητεί άσυλο.

2. Όταν υποβάλλουν έναν αιτούντα άσυλο σε κράτηση, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να υπάρχει η δυνατότητα ταχείας δικαστικής επανεξέτασης.»

15. Το άρθρο 23, παράγραφος 4, της οδηγίας 2005/85 ορίζει τα εξής:

«Επιπλέον, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίσουν ότι μια διαδικασία εξέτασης [...] μπορεί να λάβει προτεραιότητα ή να επιταχυνθεί εφόσον:

[...]

ζ) ο αιτών έχει παρουσιάσει ασυνεπείς, αντιφατικές, απίθανες ή μη τεκμηριωμένες πληροφορίες που καθιστούν σαφώς μη πειστική τη δήλωσή του ότι αποτέλεσε θύμα διώξεων δυνάμει της οδηγίας 2004/83/ΕΚ [6], ή

[...]

ι) ο αιτών υποβάλλει την αίτηση μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης που θα οδηγούσε στην απομάκρυνσή του, ή

[...]

ιβ) ο αιτών εισήλθε παράνομα στο έδαφος του κράτους μέλους ή παρέτεινε παράνομα την παραμονή του σε αυτό και, χωρίς εύλογη αιτία, δεν παρουσιάσθηκε στις αρχές ούτε υπέβαλε αίτηση ασύλου το συντομότερο δυνατόν λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών της εισόδου του [...]

[...]».

3. Η οδηγία 2003/9

16. Το άρθρο 7 της οδηγίας 2003/9 έχει ως εξής:

«1. Οι αιτούντες άσυλο μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα στο έδαφος του κράτους μέλους υποδοχής ή στην περιοχή την οποία τους ορίζει αυτό το κράτος μέλος. Η οριζόμενη περιοχή δεν θίγει την αναπαλλοτρίωτη σφαίρα της ιδιωτικής ζωής και αφήνει αρκετά περιθώρια για την εξασφάλιση της πρόσβασης σε όλα τα πλεονεκτήματα στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν σχετικά με τη διαμονή του αιτούντος άσυλο, για λόγους δημόσιου συμφέροντος, δημόσιας τάξης ή, όταν είναι αναγκαίο, για την ταχεία επεξεργασία και την αποτελεσματική παρακολούθηση της αίτησής του/της.

6 — Οδηγία του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους (ΕΕ L 304, σ. 12).

3. Τα κράτη μέλη μπορούν, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, παραδείγματος χάριν εάν το επιτάσσει η νομοθεσία ή η δημόσια τάξη, να περιορίζουν τον αιτούντα άσυλο σε συγκεκριμένο τόπο, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο.

[...]»

B – Το τσεχικό δίκαιο

17. Η οδηγία περί «επιστροφής» μεταφέρθηκε στο τσεχικό δίκαιο κυρίως με την τροποποίηση του νόμου 326/1999 Sb. περί διαμονής των αλλοδαπών στο έδαφος της Τσεχικής Δημοκρατίας (στο εξής: νόμος περί διαμονής των αλλοδαπών).

18. Βάσει του άρθρου 124, παράγραφος 1, του εν λόγω νόμου, η αστυνομία «δύναται να θέσει υπό κράτηση αλλοδαπό ηλικίας άνω των 15 ετών στον οποίο έχει κοινοποιηθεί η έναρξη διαδικασίας διοικητικής απομακρύνσεώς του και κατά του οποίου έχει ήδη εκδοθεί οριστική πράξη διοικητικής απομακρύνσεώς του ή εις βάρος του οποίου άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσε πράξη απαγορευτική της εισόδου, η οποία ισχύει για το σύνολο του εδάφους των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η δε έκδοση ειδικών μέτρων για τους σκοπούς της οικειοθελούς αναχωρήσεώς του δεν αρκεί», και εφόσον πληρούται τουλάχιστον μία από τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στα στοιχεία b και e της εν λόγω διατάξεως, ήτοι το να «υφίσταται κίνδυνος ο αλλοδαπός να παρεμποδίσει ή να δυσχεράνει την εκτέλεση της περί διοικητικής απομακρύνσεως πράξεως» και να «είναι καταχωρισμένος στο Σύστημα Πληροφοριών των συμβαλλομένων μερών».

19. Κατά το άρθρο 125, παράγραφος 1, του νόμου περί διαμονής των αλλοδαπών, η διάρκεια της κρατήσεως δεν δύναται, κατ' αρχήν⁷, να υπερβεί τις 180 ημέρες.

20. Το άρθρο 127 του νόμου περί διαμονής των αλλοδαπών ορίζει τα εξής:

«1. Η θέση υπό κράτηση πρέπει να τερματίζεται, χωρίς υπερβολική καθυστέρηση

a) μετά την εξάλειψη των λόγων της κρατήσεως·

[...]

d) εφόσον χορηγηθεί στον αλλοδαπό άσυλο ή επικουρική προστασία· ή

e) εφόσον χορηγηθεί στον αλλοδαπό άδεια διαμονής μακράς διάρκειας για λόγους προστασίας του εντός της επικράτειας.

2. Η υποβολή αιτήσεως παροχής διεθνούς προστασίας κατά τη διάρκεια της κρατήσεως δεν συνιστά λόγο τερματισμού της.»

21. Η οδηγία 2005/85 μεταφέρθηκε στο τσεχικό δίκαιο κυρίως με την τροποποίηση του νόμου 325/1999 περί ασύλου. Το άρθρο 85, στοιχείο a, του οικείου νόμου ορίζει τα εξής:

«1) Η πραγματοποίηση διαβήματος με σκοπό την παροχή διεθνούς προστασίας συνεπάγεται τη λήξη ισχύος της θεωρήσεως μακράς διάρκειας ή της άδειας διαμονής που χορηγήθηκε κατ' εφαρμογήν της ειδικής εφαρμοστέας νομοθεσίας.

⁷ — Το άρθρο 125, παράγραφος 2, του οικείου νόμου καθορίζει τις εξαιρέσεις βάσει των οποίων επιτρέπεται η υπέρβαση του εν λόγω ανώτατου χρόνου. Κατά το αιτούν δικαστήριο, οι εν λόγω εξαιρέσεις δεν έχουν εφαρμογή στον M. Arslan.

- 2) Το νομικό καθεστώς του αλλοδαπού το οποίο απορρέει από τη θέση του υπό κράτηση σε κέντρο κρατήσεως δεν θίγεται από ενδεχόμενη πραγματοποίηση διαβήματος με σκοπό την παροχή διεθνούς προστασίας ή από ενδεχόμενη υποβολή αιτήσεως παροχής διεθνούς προστασίας (άρθρο 10).
- 3) Ο αλλοδαπός ο οποίος προέβη σε διάβημα με σκοπό την παροχή διεθνούς προστασίας ή υπέβαλε αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας υποχρεούται, υπό την επιφύλαξη της τηρήσεως των προϋποθέσεων που αναφέρονται στην εφαρμοστέα ειδική νομοθεσία, να παραμείνει στο κέντρο κρατήσεως.»

III – Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

22. Την 1η Φεβρουαρίου 2011, ο M. Arslan συνελήφθη από περίπολο της τσεχικής αστυνομίας και τέθηκε υπό κράτηση. Στις 2 Φεβρουαρίου 2011 εκδόθηκε εις βάρος του πράξη περί απομακρύνσεως. Με πράξη της 8ης Φεβρουαρίου 2011, η διάρκεια της κρατήσεως του M. Arslan καθορίστηκε σε 60 ημέρες με την αιτιολογία ότι, μεταξύ άλλων, λαμβανομένης υπόψη της συμπεριφοράς του κατά το παρελθόν, μπορούσε να τεκμαρθεί ότι θα έτεινε να εμποδίσει την εκτέλεση της πράξεως περί απομακρύνσεώς του. Η πράξη ανέφερε ότι ο M. Arslan, κάτοχος ταυτότητας εκδοθείσας από τη Δημοκρατία της Τουρκίας, εισήλθε παρανόμως στον χώρο Σένγκεν και διέμεινε διαδοχικώς στην Αυστρία και ακολούθως στην Τσεχική Δημοκρατία χωρίς ταξιδιωτικά έγγραφα και θεώρηση. Επιπλέον, η εν λόγω πράξη ανέφερε ότι ο M. Arslan είχε εντοπιστεί το 2009 στην ελληνική επικράτεια έχοντας στην κατοχή του πλαστό διαβατήριο, εστάλη στη χώρα καταγωγής του και η περίπτωση του περιελήφθη στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν ως προσώπου η είσοδος του οποίου στα κράτη μέλη του χώρου Σένγκεν απαγορεύεται για το χρονικό διάστημα από τις 26 Ιανουαρίου 2010 έως τις 26 Ιανουαρίου 2013.

23. Στις 8 Φεβρουαρίου 2011, ήτοι επτά ημέρες μετά τη θέση του υπό κράτηση και έξι ημέρες μετά την έκδοση εις βάρος του πράξεως περί διοικητικής απομακρύνσεως, αλλά την ίδια ημερομηνία με την έκδοση της πράξεως περί θέσεώς του υπό κράτηση για χρονικό διάστημα 60 ημερών, ο M. Arslan υπέβαλε ενώπιον των τσεχικών αρχών αίτηση χορηγήσεως ασύλου.

24. Στις 25 Μαρτίου 2011, η καθού της κύριας δίκης εξέδωσε πράξη περί παρατάσεως της θέσεως υπό κράτηση του M. Arslan κατά 120 ημέρες, με την αιτιολογία ότι η εν λόγω παράταση ήταν αναγκαία προκειμένου να συνεχιστούν οι προπαρασκευαστικές ενέργειες για τη διοικητική απομάκρυνση του ενδιαφερομένου, δεδομένου ότι, ενόσω εξεταζόταν η αίτησή του περί παροχής διεθνούς προστασίας, ήταν ανέφικτη η εκτέλεση της πράξεως περί διοικητικής απομακρύνσεως. Κατά την πράξη της 25ης Μαρτίου 2011, ο M. Arslan υπέβαλε αίτηση χορηγήσεως ασύλου προκειμένου να καταστήσει δυσχερέστερη την εκτέλεση της πράξεως περί απομακρύνσεως. Η ως άνω πράξη ανέφερε, εξάλλου, ότι, έως εκείνη την ημέρα, η πρεσβεία της Τουρκίας δεν είχε εκδώσει ακόμη κάποιο έκτακτο ταξιδιωτικό έγγραφο για τον M. Arslan, πράγμα που επίσης εμπόδιζε την εκτέλεση της πράξεως περί απομακρύνσεως.

25. Υπενθυμίζεται ότι ο M. Arslan άσκησε προσφυγή ενώπιον του Krajský soud Ústí nad Labem (Περιφερειακό Δικαστήριο του Ústí nad Labem, Τσεχική Δημοκρατία) κατά της πράξεως της 25ης Μαρτίου 2011, προβάλλοντας ότι, κατά τον χρόνο εκδόσεως της πράξεως αυτής, δεν υπήρχε πλέον, λαμβανομένης υπόψη της αιτήσεώς του περί χορηγήσεως ασύλου, εύλογη προοπτική να διεκπεραιωθεί η απομάκρυνσή του εντός του ανώτατου χρόνου κρατήσεως των 180 ημερών που προβλέπεται από τον νόμο περί διαμονής των αλλοδαπών. Ο M. Arslan γνωστοποίησε επιπροσθέτως την πρόθεσή του, σε περίπτωση απορρίψεως εκ μέρους του Υπουργείου Εσωτερικών της αιτήσεώς του περί χορηγήσεως ασύλου, να προσβάλει την πράξη του εν λόγω υπουργείου, ασκώντας προσφυγή η

οποία, κατά τον νόμο, έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Επισημάνε ακόμη ότι, σε περίπτωση απορρίψεως της εν λόγω προσφυγής, θα είχε τη δυνατότητα να ασκήσει αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του Nejvyšší správní soud (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο), η οποία έχει επίσης ανασταλτικό αποτέλεσμα.

26. Λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτού του είδους οι διαφορές συνεπάγονται χρονοβόρες ένδικες διαδικασίες, ο M. Arslan θεώρησε ότι ήταν ανέφικτη η εκτέλεση της πράξεως περί διοικητικής απομακρύνσεως εντός της εν λόγω προθεσμίας των 180 ημερών. Υπό τις περιστάσεις αυτές, συνήγαγε ότι η πράξη της 25ης Μαρτίου 2011 περί παρατάσεως της κρατήσεώς του αντίκειται στο άρθρο 15, παράγραφοι 1 και 4, της οδηγίας περί «επιστροφής», καθώς και στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου αναφορικά με το άρθρο 5, παράγραφος 1, της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950⁸.

27. Κατά τον M. Arslan, η επίμαχη απόφαση ήταν παράνομη όχι λόγω παραβιάσεως της νομοθεσίας σχετικά με το άσυλο, αλλά διότι δεν συνέτρεχε μια ουσιώδης προϋπόθεση για τη θέση του υπό κράτηση, ήτοι η ύπαρξη εύλογης προοπτικής απομακρύνσεώς του πριν από τη λήξη του ανώτατου χρόνου κρατήσεως.

28. Το Krajský soud απέρριψε την προσφυγή με απόφαση της 27ης Απριλίου 2011, κρίνοντας ότι η επιχειρηματολογία του M. Arslan «ήταν αμιγώς ιδιοτελής και καιροσκοπική» για τον λόγο ότι η διαδικασία επί της αιτήσεως χορηγήσεως ασύλου, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε επακόλουθης ένδικης διαδικασίας, ήταν εφικτό να ολοκληρωθεί εντός της καθορισθείσας με την πράξη της 25ης Μαρτίου 2011 προθεσμίας. Ο M. Arslan άσκησε αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου στηριζόμενος, κατ' ουσίαν, στα ίδια επιχειρήματα που προέβαλε πρωτοδίκως.

29. Με πράξη της 12ης Απριλίου 2011, το Υπουργείο Εσωτερικών απέρριψε την αίτηση χορηγήσεως ασύλου του M. Arslan. Ο M. Arslan άσκησε προσφυγή κατά της πράξεως αυτής.

30. Στις 27 Ιουλίου 2011, ήτοι ουσιαστικά κατά τη λήξη της προθεσμίας που καθορίσθηκε με την προσβληθείσα εκ μέρους του M. Arslan πράξη, οι τσεχικές αρχές τερμάτισαν τη θέση υπό κράτηση του M. Arslan «επειδή έπαυσαν να ισχύουν οι λόγοι της κρατήσεώς του»⁹.

31. Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται εάν το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας περί «επιστροφής» έχει την έννοια ότι επιβάλλεται να τερματίζεται η κράτηση αλλοδαπού με σκοπό την επιστροφή του οσάκις αυτός υποβάλλει αίτηση χορηγήσεως ασύλου και ενόσω δεν υφίστανται άλλοι λόγοι δικαιολογητικοί της κρατήσεώς του πλην της προετοιμασίας της επιστροφής ή της διεκπεραιώσεως της απομακρύνσεώς του¹⁰. Το αιτούν δικαστήριο τίθεται υπέρ καταφατικής απαντήσεως, κρίνοντας ότι η κράτηση είναι δυνατόν να παραταθεί μόνον εφόσον εκδοθεί νέα πράξη περί θέσεως υπό κράτηση, η οποία εντούτοις στηρίζεται όχι στην οδηγία περί «επιστροφής», αλλά σε άλλη διάταξη προβλέπουσα ειδικά τη δυνατότητα θέσεως υπό κράτηση του αιτούντος άσυλο. Εντούτοις, κατά το αιτούν δικαστήριο, η απάντηση αυτή ενδέχεται να ενθαρρύνει την κατάχρηση των διαδικασιών χορηγήσεως ασύλου.

32. Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει επίσης ότι ο Τσέχος νομοθέτης ουδόλως συμφωνεί με την ερμηνεία αυτή ούτε άλλωστε με εκείνη που πρότείνει ο γενικός εισαγγελέας J. Mazák με τη γνώμη που διατύπωσε επί της υποθέσεως Kadzoev¹¹.

8 — Το άρθρο 5, υπό τον τίτλο «Το δικαίωμα στην προσωπική ελευθερία και ασφάλεια», ορίζει ότι «[...] παν πρόσωπον έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν και την ασφάλειαν. Ουδείς επιτρέπεται να στερηθή της ελευθερίας του εμμή εις τας ακολούθους περιπτώσεις και συμφώνως προς την νόμιμον διαδικασίαν [...]».

9 — Η εν λόγω φράση περιλαμβάνεται στην απόφαση περί παραπομπής και αφορά το στοιχείο α της παραγράφου 1 του νόμου περί διαμονής των αλλοδαπών (βλ. σημείο 20 των παρούσων προτάσεων).

10 — Βλ. άρθρο 15, παράγραφος 1, της οδηγίας περί «επιστροφής».

11 — Απόφαση της 30ής Νοεμβρίου 2009, C-357/09 PPU (Συλλογή 2009, σ. I-11189).

33. Υπό τις εν λόγω περιστάσεις, το Nejvyšší správní soud αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- «1) Έχει το άρθρο 2, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με την [αιτιολογική σκέψη 9] της οδηγίας [περί “επιστροφής”] την έννοια ότι η ως άνω οδηγία δεν εφαρμόζεται όταν πρόκειται για υπήκοο τρίτης χώρας ο οποίος υπέβαλε αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας, κατά την έννοια της οδηγίας [2005/85];
- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως επί του πρώτου ερωτήματος, πρέπει να τερματίζεται η θέση υπό κράτηση ενός αλλοδαπού με σκοπό την επιστροφή του οσάκις ο τελευταίος υποβάλλει αίτηση παροχής διεθνούς προστασίας κατά την έννοια της οδηγίας 2005/85 και ενόσω δεν υφίστανται άλλοι λόγοι δικαιολογητικοί της κρατήσεώς του;»

IV – Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

34. Με την απόφασή του περί παραπομπής, το Nejvyšší správní soud ζήτησε από το Δικαστήριο να εκδικάσει την υπόθεση με ταχεία διαδικασία κατ’ εφαρμογήν του άρθρου 104α, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, ως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης. Το αιτούν δικαστήριο επισήμανε, μεταξύ άλλων, ότι, καίτοι η κράτηση του M. Arslan τερματίστηκε στις 27 Ιουλίου 2011, εντούτοις είναι σκόπιμο να εκδικασθεί η εν λόγω υπόθεση με ταχεία διαδικασία λαμβανομένου υπόψη του μεγάλου αριθμού παρεμφερών υποθέσεων στις οποίες συνεχίζεται η κράτηση αλλοδαπών ή οι οποίες πιθανότατα θα ανακύψουν στο εγγύς μέλλον.

35. Με διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 10ης Ιανουαρίου 2012, η αίτηση αυτή απορρίφθηκε.

36. Γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν η Τσεχική, η Γερμανική, η Γαλλική, η Σλοβακική και η Ελβετική Κυβέρνηση, καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Τσεχική, η Γερμανική και η Γαλλική Κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή ανέπτυξαν προφορικές παρατηρήσεις κατά την επ’ ακροατηρίου συζήτηση η οποία έλαβε χώρα στις 7 Νοεμβρίου 2012.

V – Ανάλυση

A – Επί του παραδεκτού των προδικαστικών ερωτημάτων

37. Η Γαλλική Κυβέρνηση εκφράζει αμφιβολίες ως προς το παραδεκτό του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο, διότι από την απόφαση περί παραπομπής ουδόλως προκύπτει ότι ο M. Arslan αμφισβήτησε τη δυνατότητα εφαρμογής της οδηγίας περί «επιστροφής» για τον λόγο ότι είχε υποβάλει αίτηση χορηγήσεως ασύλου. Είναι εμφανές ότι εν προκειμένω τίθεται μάλλον το ζήτημα εάν, οσάκις η εν λόγω οδηγία εφαρμόζεται επί αιτούντος άσυλο, η προϋπόθεση που επιτρέπει την παράταση της κρατήσεώς του, ήτοι η ύπαρξη εύλογης προοπτικής απομακρύνσεως, εξακολουθεί να πληρούται. Η Γαλλική Κυβέρνηση προβάλλει ότι δεν είναι σαφές ότι το πρώτο ερώτημα είναι αναγκαίο να απαντηθεί προκειμένου το αιτούν δικαστήριο να μπορέσει να επιλύσει τη διαφορά. Υπό τις εν λόγω περιστάσεις, το πρώτο αυτό ερώτημα έχει υποθετικό χαρακτήρα.

38. Κατά πάγια νομολογία, όταν τα εθνικά δικαστήρια υποβάλλουν ερωτήματα που αφορούν την ερμηνεία διατάξεως του δικαίου της Ένωσης, το Δικαστήριο οφείλει, κατ' αρχήν, να αποφαινεται¹². Εντούτοις, το Δικαστήριο δεν δύναται να απαντήσει σε προδικαστικό ερώτημα όταν προδήλως προκύπτει ότι η ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης που ζητεί το εθνικό δικαστήριο δεν έχει καμία σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς ή το πρόβλημα είναι υποθετικής φύσεως και το Δικαστήριο δεν διαθέτει τα αναγκαία πραγματικά ή νομικά στοιχεία προκειμένου να δώσει χρήσιμη απάντηση στα ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί¹³.

39. Η αποστολή που έχει ανατεθεί στο Δικαστήριο στο πλαίσιο των αιτήσεων προδικαστικής αποφάσεως συνίσταται στη συμβολή του στην απονομή της δικαιοσύνης εντός των κρατών μελών και όχι στη διατύπωση συμβουλευτικών γνώμων επί γενικών ή υποθετικών ζητημάτων¹⁴.

40. Όπως επισημαίνει η Γαλλική Κυβέρνηση, φρονώ ότι το πρώτο προδικαστικό ερώτημα είναι υποθετικό, διότι η επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης δεν εξαρτάται από την απάντηση του Δικαστηρίου επί του ερωτήματος αυτού.

41. Συναφώς, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει σαφώς ότι ο M. Arslan ουδόλως επικρίνει την αιτιολογία της πράξεως περί διοικητικής απομακρύνσεώς του και περί θέσεως του υπό κράτηση προς τον σκοπό αυτό. Επικαλείται απλώς και μόνον το γεγονός ότι, κατά τον χρόνο εκδόσεως της πράξεως περί παρατάσεως της κρατήσεώς του, συνέτρεχε ήδη, τούτο δε ανεξαρτήτως της ιδιότητάς του ως αιτούντος άσυλο, ο λόγος που επιβάλλει τον τερματισμό της εν λόγω κρατήσεως, δοθέντος ότι δεν υφίστατο πλέον εύλογη προοπτική εκτελέσεως της πράξεως περί απομακρύνσεώς του πριν από την παρέλευση του ανώτατου χρόνου κρατήσεως που προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία. Επισημαίνω ότι, κατά την απόφαση περί παραπομπής, ο M. Arslan προέβαλε μάλιστα ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων ότι οι εθνικές διατάξεις έπρεπε να ερμηνευθούν υπό το πρίσμα αποκλειστικά του άρθρου 15 (παράγραφοι 1 και 4) της οδηγίας περί «επιστροφής».

42. Εξάλλου, από την απόφαση περί παραπομπής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 20 Οκτωβρίου 2011 προκύπτει επίσης ότι, κατά την ημερομηνία αυτή, η κράτηση του M. Arslan είχε ήδη τερματιστεί «επειδή έπαυσαν να ισχύουν οι λόγοι της κρατήσεώς του». Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι, στις 27 Ιουλίου 2011, ημερομηνία του τερματισμού της θέσεως υπό κράτηση του M. Arslan, η ανώτατη διάρκεια των 180 ημερών κρατήσεως, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 125, παράγραφος 1, του νόμου περί διαμονής των αλλοδαπών, είχε ουσιαστικά συμπληρωθεί.

43. Περαιτέρω, από τη δικογραφία και από την επ' ακροατηρίου συζήτηση προκύπτει ότι ο M. Arslan διέφυγε αμέσως και εξαφανίσθηκε μετά την άρση της θέσεώς του υπό κράτηση, στις 27 Ιουλίου 2011. Εξάλλου, δεν μετέσχε στην παρούσα διαδικασία για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως.

44. Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η διαφορά ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου έχει ως αντικείμενο προσφυγή κατά της πράξεως της καθού της κύριας δίκης της 25ης Μαρτίου 2011 περί παρατάσεως της κρατήσεως του M. Arslan και ότι, υπό το πρίσμα των πραγματικών περιστατικών που εκτίθενται στα σημεία 42 και 43 των παρούσων προτάσεων, η κράτηση του M. Arslan τερματίστηκε, φρονώ ότι η απάντηση στα προδικαστικά ερωτήματα δεν επιτρέπει τη συναγωγή ερμηνευτικών στοιχείων του δικαίου της Ένωσης τα οποία το αιτούν δικαστήριο θα μπορούσε να

12 — Βλ. απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 1990, C-231/89, Gmurzynska-Bscher (Συλλογή 1990, σ. I-4003, σκέψη 20).

13 — Βλ., ιδίως, αποφάσεις της 13ης Μαρτίου 2001, C-379/98, PreussenElektra (Συλλογή 2001, σ. I-2099, σκέψη 39), της 15ης Ιουνίου 2006, C-466/04, Acereda Herrera (Συλλογή 2006, σ. I-5341, σκέψη 48), καθώς και της 5ης Δεκεμβρίου 2006, C-94/04 και C-202/04, Cipolla κ.λπ. (Συλλογή 2006, σ. I-11421, σκέψη 25).

14 — Βλ., ιδίως, αποφάσεις της 12ης Ιουνίου 2003, C-112/00, Schmidberger (Συλλογή 2003, σ. I-5659, σκέψη 32), και της 8ης Σεπτεμβρίου 2009, C-478/07, Budějovický Budvar (Συλλογή 2009, σ. I-7721, σκέψη 64).

εφαρμόσει επωφελώς για να επιλύσει βάσει του δικαίου αυτού την ενώπιόν του εκκρεμούσα διαφορά¹⁵. Η άποψή μου επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι το αιτούν δικαστήριο δικαιολόγησε το αίτημά του περί εκδικάσεως της υποθέσεως με ταχεία διαδικασία προβάλλοντας το γεγονός ότι υφίσταται ή αναμένεται να ανακύψει μεγάλος αριθμός παρόμοιων υποθέσεων.

45. Κατά συνέπεια, φρονώ ότι τα προδικαστικά ερωτήματα που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο είναι απαράδεκτα.

46. Εντούτοις, για την περίπτωση που το Δικαστήριο αποφασίσει να απαντήσει στα ερωτήματα αυτά, έχω να διατυπώσω τις ακόλουθες προτάσεις επί της ουσίας των εν λόγω ερωτημάτων.

B – Επί της ουσίας των προδικαστικών ερωτημάτων

1. Επιχειρήματα

47. Η Τσεχική Κυβέρνηση φρονεί ότι, καίτοι το Δικαστήριο έκρινε, με την προπαρατεθείσα απόφασή του Kadzoven, ότι η θέση υπό κράτηση με σκοπό την απομάκρυνση και τα μέτρα κρατήσεως που διατάσσονται κατά αιτούντος άσυλο εμπίπτουν σε διαφορετικές νομικές ρυθμίσεις, εντούτοις η εν λόγω απόφαση δεν αποκλείει ότι το πρόσωπο που τέθηκε υπό κράτηση βάσει του καθεστώτος της οδηγίας περί «επιστροφής» μπορεί να εξακολουθήσει να κρατείται βάσει του ιδίου καθεστώτος κατόπιν της υποβολής αιτήσεως χορηγήσεως ασύλου.

48. Δεδομένου ότι η θέση υπό κράτηση αλλοδαπού με σκοπό την απομάκρυνσή του πρέπει να δικαιολογείται από σοβαρούς λόγους, η Τσεχική Κυβέρνηση φρονεί ότι ο σκοπός της οδηγίας περί «επιστροφής» θα θιγόταν σημαντικά, εάν το πρόσωπο αυτό είχε τη δυνατότητα να διαφύγει της εφαρμογής του καθεστώτος της εν λόγω οδηγίας και της κρατήσεως που διατάσσεται κατ' εφαρμογήν της οδηγίας αυτής υποβάλλοντας απλώς αίτηση χορηγήσεως ασύλου. Σε μια τέτοια περίπτωση, η υποβολή αιτήσεως χορηγήσεως ασύλου θα επέιχε θέση «μαγικής φόρμουλας» χάρη στην οποία το πρόσωπο που τέθηκε υπό κράτηση βάσει του καθεστώτος της οδηγίας περί «επιστροφής» θα μπορούσε ευχερώς να «ανοίξει τις θύρες» της κρατήσεως.

49. Η Τσεχική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι τα πρόσωπα που έχουν τεθεί σε κράτηση, κατ' εφαρμογήν της οδηγίας περί «επιστροφής», πρέπει να εξακολουθήσουν να υπάγονται στην οδηγία αυτή ακόμη και μετά την υποβολή αιτήσεως χορηγήσεως ασύλου. Τούτο δεν εμποδίζει την ταυτόχρονη υπαγωγή των εν λόγω προσώπων στις ουσιαστικές και διαδικαστικές διατάξεις που έχουν εφαρμογή στους αιτούντες άσυλο.

50. Η Γερμανική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι από τα άρθρα 2, παράγραφος 1, και 3, παράγραφος 2, της οδηγίας περί «επιστροφής», καθώς και από την αιτιολογική της σκέψη 9, προκύπτει ότι η εν λόγω οδηγία δεν έχει εφαρμογή, στο πλαίσιο της διαδικασίας χορηγήσεως ασύλου, σε υπηκόους τρίτων χωρών που έχουν υποβάλει αίτηση χορηγήσεως ασύλου. Συγκεκριμένα, κατά τη Γερμανική Κυβέρνηση, υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος υπέβαλε αίτηση παροχής προστασίας κατ' εφαρμογήν της οδηγίας 2005/85 επιτρέπεται να παραμείνει εντός του οικείου κράτους μέλους, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής.

15 — Βλ., συναφώς, απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 1982, 132/81, Vlaeminck (Συλλογή 1982, σ. 2953, σκέψη 13).

51. Κατά την άποψη της Γερμανικής Κυβερνήσεως, ο καθορισμός των προϋποθέσεων υπό τις οποίες ο αιτών άσυλο μπορεί να τεθεί υπό κράτηση εναπόκειται στα κράτη μέλη. Η εν λόγω κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το άρθρο 18 της οδηγίας 2005/85 δεν απαγορεύει τη θέση υπό κράτηση υπηκόου τρίτης χώρας και ότι η οδηγία 2003/9 προβλέπει επίσης, στα άρθρα της 2, στοιχείο ια', 6, παράγραφος 2, 13, παράγραφος 2, και 14, παράγραφος 8, ότι ο αιτών άσυλο μπορεί να τεθεί υπό κράτηση.

52. Η Γερμανική Κυβέρνηση εκτιμά ότι για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της διαδικασίας της επιστροφής απαιτείται, σε ορισμένες περιπτώσεις, να παρέχεται η δυνατότητα παρατάσεως της κρατήσεως των υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι τέθηκαν υπό κράτηση με σκοπό την επιστροφή τους ή την απομάκρυνσή τους, έστω και εάν αυτοί καταθέσουν αίτηση χορηγήσεως ασύλου κατά τη διάρκεια της κρατήσεώς τους. Κατά την εν λόγω κυβέρνηση, εάν η υποβολή αιτήσεως χορηγήσεως ασύλου συνεπαγόταν την υποχρεωτική απελευθέρωση των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, τούτο θα ενθάρρυνε την καταχρηστική υποβολή τέτοιων αιτήσεων. Η Γερμανική Κυβέρνηση τονίζει ότι το άρθρο 15 της οδηγίας περί «επιστροφής» επιτρέπει τη θέση υπό κράτηση, με σκοπό την επιστροφή ή την απομάκρυνση, μόνον υπό αυστηρές προϋποθέσεις, ήτοι ουσιαστικά μόνον ως *ultima ratio* της διαδικασίας επιστροφής.

53. Η Σλοβακική Κυβέρνηση επισημαίνει ότι ο σκοπός της οδηγίας περί «επιστροφής» θα διακυβευόταν, εάν ήταν αδύνατον να αποτραπεί η διαφυγή ενός παρανόμως διαμένοντος προσώπου με τη θέση του υπό κράτηση, για τους λόγους που προβλέπονται στην οδηγία περί «επιστροφής» και βάσει της οδηγίας αυτής, έστω και κατόπιν της υποβολής αιτήσεως χορηγήσεως ασύλου. Κατά την εν λόγω κυβέρνηση, η ως άνω εκτίμηση δύναται να δικαιολογήσει την παράταση της κρατήσεως υπηκόου τρίτου κράτους βάσει του καθεστώτος της οδηγίας περί «επιστροφής» μετά την υποβολή αιτήσεως χορηγήσεως ασύλου. Έστω και εάν υποτεθεί ότι η πρόταση αυτή δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής, η Σλοβακική Δημοκρατία φρονεί ότι οι αρμόδιες αρχές είναι απαραίτητο να διαθέτουν, μετά την υποβολή αιτήσεως χορηγήσεως ασύλου εκ μέρους προσώπου το οποίο τελεί υπό κράτηση με σκοπό την επιστροφή, προσηκούμενη προθεσμία για να εξετάσουν εάν είναι δυνατή η παράταση της κρατήσεως του οικείου προσώπου βάσει των οδηγιών περί ασύλου και της εθνικής νομοθεσίας.

54. Η Γαλλική Κυβέρνηση προβάλλει ότι εναπόκειται στον νομοθέτη της Ένωσης να διασφαλίσει την ορθή ισορροπία μεταξύ της τηρήσεως της αρχής της μη επαναπροωθήσεως και των σκοπών της προλήψεως και της ενισχυμένης καταπολεμήσεως της παράνομης μεταναστεύσεως.

55. Η Γαλλική Κυβέρνηση θεωρεί ότι η αρχή της μη επαναπροωθήσεως τίθεται σε εφαρμογή και με την οδηγία περί «επιστροφής», μεταξύ άλλων, με το άρθρο της 2, ερμηνευόμενο υπό το πρίσμα της αιτιολογικής της σκέψεως 9. Εντούτοις, η εν λόγω κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το άρθρο 2 της οδηγίας περί «επιστροφής», σε συνδυασμό με το σύνολο των διατάξεων της οδηγίας αυτής, καθώς και με τις οδηγίες 2003/9 και 2005/85, έχει την έννοια ότι η οδηγία περί «επιστροφής» μπορεί να εφαρμοστεί σε παρανόμως διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι έχουν υποβάλει αίτηση χορηγήσεως ασύλου, υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι εγγυήσεις που απονέμει το εθνικό καθεστώς ασύλου σύμφωνα με τις οδηγίες 2003/9 και 2005/85 και ότι, εφόσον αυτό επιβάλλεται για λόγους σεβασμού της αρχής της μη επαναπροωθήσεως, αναστέλλεται η εκτέλεση της αποφάσεως περί απομακρύνσεως. Εξάλλου, η θέση υπό κράτηση του αιτούντος άσυλο ή η παράταση της κρατήσεώς του εξαρτώνται από την προϋπόθεση ότι, αφενός, τηρείται η αρχή της αναλογικότητας, υπό το πρίσμα του άρθρου 15, παράγραφος 1, της οδηγίας περί «επιστροφής», και, αφετέρου, υπάρχει εύλογη προοπτική απομακρύνσεως, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 15, παράγραφος 4, της εν λόγω οδηγίας.

56. Η Ελβετική Κυβέρνηση και η Επιτροπή φρονούν ότι, δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 1, και της αιτιολογικής σκέψεως 9 της οδηγίας περί «επιστροφής», ο αιτών άσυλο παύει να υπάγεται στην εν λόγω οδηγία έως την έκδοση οριστικής απορριπτικής αποφάσεως επί της αιτήσεώς του περί χορηγήσεως ασύλου. Η Ελβετική Κυβέρνηση και η Επιτροπή διατείνονται ότι, εφόσον υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος τελεί υπό κράτηση βάσει της οδηγίας περί «επιστροφής» καταθέσει αίτηση χορηγήσεως ασύλου, επιβάλλεται ο τερματισμός της κρατήσεως που έχει διαταχθεί βάσει της οδηγίας αυτής.

57. Κατά την Επιτροπή, το νομικό καθεστώς του ενδιαφερομένου, ως αιτούντος άσυλο, διέπεται κατά συνέπεια κυρίως από τις οδηγίες 2003/9 και 2005/85. Ως εκ τούτου, μόνο βάσει των οδηγιών αυτών είναι δυνατή η θέση υπό κράτηση ενός αιτούντος άσυλο. Εξάλλου, η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι η κράτηση του ενδιαφερομένου ως αιτούντος άσυλο δύναται να παραταθεί μόνον εφόσον εκδοθεί νέα πράξη περί θέσεως υπό κράτηση, η οποία πρέπει επομένως να στηρίζεται στις διατάξεις της νομοθεσίας περί ασύλου οι οποίες επιτρέπουν τη θέση υπό κράτηση των αιτούντων άσυλο.

2. Ανάλυση

58. Πριν δοθεί απάντηση στα ερωτήματα που υπέβαλε το αιτούν δικαστήριο, επισημαίνεται, εκ προοιμίου, ότι η κατευθυντήρια αρχή της μη επαναπροωθήσεως όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 33 της Συμβάσεως της Γενεύης δεν τίθεται σε εφαρμογή μόνον με την οδηγία 2005/85, αλλά και με την οδηγία περί «επιστροφής».

59. Μολονότι ο νομοθέτης της Ένωσης εξέδωσε την οδηγία περί «επιστροφής» με σκοπό τη χάραξη πολιτικής για την πάταξη της παράνομης μεταναστεύσεως, δεδομένου ότι η επιστροφή αποτελεί απαραίτητο στοιχείο για την καλή διαχείριση της μεταναστευτικής πολιτικής¹⁶, εντούτοις η αναγνώριση στα κράτη μέλη της δυνατότητας να προβαίνουν νομίμως σε επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών μόνον υπό την επιφύλαξη της τηρήσεως του καθεστώτος περί ασύλου και, ιδίως, της αρχής της μη επαναπροωθήσεως¹⁷. Συγκεκριμένα, το άρθρο 5 της οδηγίας περί «επιστροφής» ορίζει ότι, κατά την εφαρμογή της οδηγίας αυτής, τα κράτη μέλη πρέπει να τηρούν την αρχή της μη επαναπροωθήσεως. Εξάλλου, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 9 της οδηγίας περί «επιστροφής», τα κράτη μέλη πρέπει να αναβάλλουν την απομάκρυνση, μεταξύ άλλων, όταν αυτή παραβιάζει την αρχή της μη επαναπροωθήσεως¹⁸.

60. Όσον αφορά την κράτηση κατ' εφαρμογήν του άρθρου 15 της οδηγίας περί «επιστροφής», από το γράμμα της διατάξεως αυτής προκύπτει ότι η κράτηση διατάσσεται κατ' εξαίρεση και ως έσχατο μέσο. Μπορεί να επιβληθεί μόνον εφόσον η εφαρμογή άλλων λιγότερο αναγκαστικών μέτρων κρίνεται ανεπαρκής και εφόσον πληρούνται καθ' όλη τη διάρκεια της κρατήσεως ορισμένα ιδιαιτέρως αυστηρά κριτήρια¹⁹. Συναφώς, ο υπήκοος τρίτης χώρας μπορεί να τεθεί υπό κράτηση μόνον εφόσον υπόκειται «σε διαδικασίες επιστροφής, για την προετοιμασία της επιστροφής και/ή τη διεκπεραίωση της διαδικασίας απομάκρυνσης», και εφόσον υπάρχει «κίνδυνος διαφυγής» ή εφόσον ο συγκεκριμένος υπήκοος «αποφεύγει ή παρεμποδίζει την προετοιμασία της επιστροφής» ή την ομαλή διεξαγωγή «της

16 — Βλ. την αιτιολογική σκέψη 4 της οδηγίας περί «επιστροφής». Συγκεκριμένα, κατά τα άρθρα 6 και 8 της οδηγίας περί «επιστροφής», υπό την επιφύλαξη ορισμένων εξαιρέσεων που προβλέπονται στην οδηγία αυτή, τα κράτη μέλη πρέπει να εκδίδουν απόφαση περί επιστροφής για κάθε υπήκοο τρίτης χώρας που διαμένει παρανόμως στο έδαφός τους και να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της αποφάσεως περί «επιστροφής». Βλ., συναφώς, σκέψη 59 της αποφάσεως της 28ης Απριλίου 2011, C-61/11 PPU, El Dridi (Συλλογή 2011, σ. I-3015), με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι ο σκοπός που επιδιώκει η οδηγία περί «επιστροφής» είναι η καθιέρωση μιας αποτελεσματικής πολιτικής απομακρύνσεως και επαναπατρισμού των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών.

17 — Βλ. την αιτιολογική σκέψη 8 της οδηγίας περί «επιστροφής».

18 — Βλ., επίσης, την αιτιολογική σκέψη 23 της οδηγίας περί «επιστροφής» η οποία ορίζει ότι «[η οδηγία περί “επιστροφής”] εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Σύμβαση της Γενεύης [...]».

19 — Φρονώ ότι η θέση υπό κράτηση κατ' εφαρμογήν της οδηγίας περί «επιστροφής» διέπεται επίσης αυστηρώς από την αρχή της αναλογικότητας. Κατά την αιτιολογική σκέψη 16 της οδηγίας περί «επιστροφής», «[η] χρήση της κράτησης με σκοπό την απομάκρυνση θα πρέπει να είναι περιορισμένη και να υπόκειται στην αρχή της αναλογικότητας όσον αφορά τα χρησιμοποιούμενα μέσα και τους επιδιωκόμενους στόχους. Η κράτηση δικαιολογείται μόνον για την προετοιμασία της επιστροφής ή για την εκτέλεση της διαδικασίας απομάκρυνσης και εφόσον δεν αρκεί η εφαρμογή λιγότερο αναγκαστικών μέτρων».

διαδικασίας απομακρύνσεως». Η κράτηση του ενδιαφερομένου πρέπει να έχει τη μικρότερη δυνατή διάρκεια και μπορεί να διατηρείται μόνον καθόσον διάστημα η διαδικασία απομακρύνσεως εξελίσσεται και εκτελείται με τη δέουσα επιμέλεια²⁰. Η κράτηση πρέπει να διατάσσεται εγγράφως από τις διοικητικές ή δικαστικές αρχές και να συνοδεύεται από πραγματική και νομική αιτιολόγηση. Οσάκις δεν υφίσταται πλέον εύλογη προοπτική απομακρύνσεως πριν από την παρέλευση του ανώτατου χρόνου κρατήσεως, η κράτηση παύει να δικαιολογείται και ο ενδιαφερόμενος πρέπει να απολύεται αμέσως²¹.

α) Επί του πρώτου ερωτήματος

61. Με το πρώτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατά βάση, από το Δικαστήριο να διευκρινίσει εάν η οδηγία περί «επιστροφής» εξακολουθεί να έχει εφαρμογή σε υπήκοο τρίτης χώρας κατόπιν της υποβολής εκ μέρους του αιτήσεως χορηγήσεως ασύλου.

62. Κατά το γράμμα του άρθρου 2, παράγραφος 1, της οδηγίας περί «επιστροφής», η οδηγία αυτή εφαρμόζεται μόνο στους παρανόμως διαμένοντες στο έδαφος κράτους μέλους υπηκόους τρίτης χώρας. Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 2, της οδηγίας περί «επιστροφής», ως «παράνομη παραμονή» νοείται η παρουσία στο έδαφος κράτους μέλους υπηκόου τρίτης χώρας που δεν πληροί, ή δεν πληροί πλέον, τις προϋποθέσεις εισόδου, παραμονής ή διαμονής στο εν λόγω κράτος μέλος. Εξάλλου, από το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2005/85, καθώς και από την αιτιολογική της σκέψη 13 προκύπτει ότι ο αιτών άσυλο δικαιούται να παραμείνει στο κράτος μέλος έως ότου εξεταστεί η αίτησή του, έστω και εάν δεν έχει δικαίωμα για χορήγηση άδειας διαμονής.

63. Μολονότι το εν λόγω δικαίωμα παραμονής προβλέπεται στο άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2005/85 «αποκλειστικά για το σκοπό της διαδικασίας», εντούτοις, μόνον υπό αυστηρότατες προϋποθέσεις οι οποίες καθορίζονται στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου μπορεί το δικαίωμα παραμονής να περιοριστεί από τα κράτη μέλη.

64. Η πρόθεση του νομοθέτη της Ένωσης να εξαιρέσει, τουλάχιστον προσωρινώς, τον αιτούντα άσυλο από την εφαρμογή της οδηγίας περί «επιστροφής» προκύπτει εξίσου σαφώς από την αιτιολογική σκέψη 9 της οδηγίας περί «επιστροφής» η οποία ορίζει ότι υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος έχει υποβάλει αίτηση για άσυλο σε κράτος μέλος δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι διαμένει παρανόμως στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους μέχρι να εκδοθεί απόφαση που να απορρίπτει την αίτηση ή απόφαση που να του στερεί το δικαίωμα να διαμείνει ως αιτών άσυλο²². Κατά συνέπεια, η κατάσταση υπηκόου τρίτης χώρας ο οποίος έχει υποβάλει αίτηση χορηγήσεως ασύλου διέπεται, κατ' αρχήν, μόνον από το κανονιστικό πλαίσιο περί δικαίωματος ασύλου²³.

20 — Κατά το άρθρο 15, παράγραφοι 5 και 6, της οδηγίας περί «επιστροφής», η κράτηση δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους έξι μήνες και δύναται να παραταθεί για δώδεκα επιπλέον μήνες, οσάκις η επιχείρηση απομακρύνσεως είναι πιθανόν να διαρκέσει περισσότερο, επειδή ο ενδιαφερόμενος αρνείται να συνεργασθεί ή καθυστερεί η λήψη αναγκαίων εγγράφων από τρίτες χώρες. Υπενθυμίζεται ότι ο Τσέχος νομοθέτης περιόρισε σε 180 ημέρες τον ανώτατο χρόνο κρατήσεως (υπό την επιφύλαξη των όσων επισημάνθηκαν στην υποσημείωση 7 σχετικά με τις εξαιρέσεις στις οποίες επιτρέπεται υπέρβαση του εν λόγω χρονικού διαστήματος).

21 — Όταν η διαταγή κρατήσεως εκδίδεται από τις διοικητικές αρχές, τα κράτη μέλη πρέπει να προβλέπουν τη δυνατότητα ταχείας δικαστικής επανεξετάσεως της νομιμότητας της κρατήσεως. Ο ενδιαφερόμενος πρέπει να απολύεται αμέσως, εάν η κράτηση δεν είναι νόμιμη. Βλ. το άρθρο 15, παράγραφος 2, της οδηγίας περί «επιστροφής».

22 — Επισημαίνω ότι, στο σημείο 82 της γνώμης που διατύπωσε επί της προπαρατεθείσας υποθέσεως Kadzoev, ο γενικός εισαγγελέας J. Mazák υποστήριξε ότι «ο υπήκοος τρίτης χώρας που έχει ζητήσει άσυλο δεν υπάγεται –ή, ανάλογα με την περίπτωση, δεν υπάγεται πλέον– στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας περί της επιστροφής εφόσον εκκρεμεί η διαδικασία εξετάσεως της αιτήσεώς του για τη χορήγηση ασύλου».

23 — Βλ., συναφώς, τη γνώμη που διατύπωσε ο γενικός εισαγγελέας J. Mazák επί της προπαρατεθείσας υποθέσεως Kadzoev (σημείο 84).

65. Εντούτοις, και με την επιφύλαξη της τηρήσεως της κατευθυντήριας αρχής της μη επαναπροωθήσεως, των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Σύμβαση της Γενεύης και, γενικότερα, των θεμελιωδών δικαιωμάτων²⁴, φρονώ ότι η εισήγησή μου θα πρέπει να σχετικοποιηθεί, καθόσον υπάρχουν σαφείς και συγκλίνουσες ενδείξεις κακόβουλης χρησιμοποίησεως του κανονιστικού πλαισίου περί χορηγήσεως ασύλου με σκοπό να καταστεί ανενεργή η εφαρμογή της οδηγίας περί «επιστροφής», σε τέτοιο σημείο ώστε να συντρέχει κατάχρηση του δικαιώματος ασύλου²⁵.

66. Το ζήτημα αυτό θα εξεταστεί στο πλαίσιο της απαντήσεως που θα δοθεί επί του δευτέρου ερωτήματος.

67. Βάσει των ανωτέρω, φρονώ ότι η απάντηση του Δικαστηρίου στο πρώτο ερώτημα θα πρέπει να είναι ότι, με εξαίρεση τις περιπτώσεις καταχρήσεως δικαιώματος, η οδηγία περί «επιστροφής» παύει να έχει εφαρμογή σε υπήκοο τρίτης χώρας κατόπιν της υποβολής εκ μέρους του αιτήσεως χορηγήσεως ασύλου, και τούτο ενόσω η διαδικασία επί της εν λόγω αιτήσεως είναι εκκρεμής.

β) Επί του δευτέρου ερωτήματος

68. Με το δεύτερο ερώτημά του, στο οποίο πρέπει να δώσω απάντηση καθόσον η απάντησή μου επί του πρώτου ερωτήματος είναι, κατ' αρχήν, καταφατική, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί εάν πρέπει, ως εκ τούτου, να τερματίζεται η θέση υπό κράτηση υπηκόου τρίτης χώρας με σκοπό την επιστροφή του οσάκις αυτός υποβάλλει αίτηση χορηγήσεως ασύλου και ενόσω δεν υφίστανται άλλοι λόγοι δικαιολογητικοί της κρατήσεώς του²⁶.

69. Φρονώ ότι από την απάντησή μου επί του πρώτου ερωτήματος προκύπτει ευθέως ότι, ελλείψει καταχρήσεως δικαιώματος, η θέση υπό κράτηση υπηκόου τρίτης χώρας κατ' εφαρμογήν των διατάξεων της οδηγίας περί «επιστροφής» πρέπει να τερματίζεται οσάκις αυτός υποβάλλει αίτηση χορηγήσεως ασύλου, τούτο δε ενόσω η διαδικασία επί της εν λόγω αιτήσεως είναι εκκρεμής. Η οδηγία περί «επιστροφής» δεν τυγχάνει πλέον εφαρμογής, τουλάχιστον προσωρινώς, σε τέτοιες περιπτώσεις. Επιπροσθέτως, από το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/9 προκύπτει ότι οι αιτούντες άσυλο μπορούν, κατ' αρχήν, να κυκλοφορούν ελεύθερα στο έδαφος του κράτους μέλους υποδοχής ή στην περιοχή την οποία τους ορίζει αυτό το κράτος μέλος.

70. Ως εκ τούτου, πριν εξεταστεί το ζήτημα της καταχρήσεως δικαιώματος, πρέπει να διερευνηθεί εάν υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος υπέβαλε αίτηση χορηγήσεως ασύλου μπορεί να τεθεί ή να εξακολουθήσει να τελεί υπό κράτηση κατ' εφαρμογήν άλλων κανόνων δικαίου, ήτοι κατ' εφαρμογήν του κανονιστικού πλαισίου περί ασύλου.

71. Μολονότι η κατάσταση του ενδιαφερομένου κατ' αρχήν δεν διέπεται πλέον από την οδηγία περί «επιστροφής», αλλά υπόκειται στις διατάξεις περί ασύλου, εντούτοις από το άρθρο 7, παράγραφος 3, της οδηγίας 2003/9 προκύπτει ότι τα κράτη μέλη μπορούν, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, επί παραδείγματι εάν το επιτάσσει η νομοθεσία ή η δημόσια τάξη, να περιορίζουν τον αιτούντα άσυλο σε

24 — Βλ. τις αιτιολογικές σκέψεις 23 και 24 της οδηγίας περί «επιστροφής».

25 — Συναφώς, επισημαίνεται ότι, κατά τη διάρκεια συναντήσεως εργασίας που έλαβε χώρα στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 24 Νοεμβρίου 2011, όσον αφορά την τροποποιημένη πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη [COM(2011) 320 τελικό], προτάθηκε η τροποποίηση του άρθρου 8, παράγραφος 3, της εν λόγω προτάσεως με την παρεμβολή διατάξεως προβλέπουσας τη δυνατότητα παρατάσεως της κρατήσεως αιτούντος άσυλο οσάκις αυτός τελεί ήδη υπό κράτηση βάσει της οδηγίας περί «επιστροφής», με σκοπό την προετοιμασία της απομακρύνσεώς του ή/και τη συνέχιση της διαδικασίας απομακρύνσεως, η δε αίτησή του περί χορηγήσεως ασύλου έχει ως αποκλειστικό σκοπό να καθυστερήσει ή να ματαιώσει την εκτέλεση της αποφάσεως περί επιστροφής. Διαπιστώνεται, εντούτοις, ότι η ως άνω τροποποίηση δεν απαντά στο υφιστάμενο κείμενο της από 1 Ιουνίου 2011 προτάσεως ούτε κατά μείζονα λόγο στο θετό δίκαιο.

26 — Η θέση υπό κράτηση ενός παρανόμως διαμένοντος υπηκόου τρίτης χώρας ο οποίος έχει υποβάλει αίτηση χορηγήσεως ασύλου θα μπορούσε ενδεχομένως να παραταθεί κατ' εφαρμογήν, επί παραδείγματι, της εθνικής ποινικής νομοθεσίας, εφόσον αυτός θεωρείται ύποπτος για αδίκημα ή έχει διαπράξει αδίκημα (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση El Dridi, σκέψεις 53 έως 55 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

συγκεκριμένο τόπο, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο²⁷. Είναι προφανές ότι η διάταξη αυτή δεν επιβάλλει στα κράτη μέλη τη θέσπιση εθνικών κανόνων σχετικά με τη θέση υπό κράτηση των αιτούντων άσυλο, αλλά τους αναγνωρίζει τη δυνατότητα θεσπίσεως τέτοιων κανόνων. Εξάλλου, παρά τη γενική αναφορά στη «νομοθεσία ή τη δημόσια τάξη», δεν υφίσταται εναρμόνιση όσον αφορά τα ειδικά κριτήρια για τη θέση υπό κράτηση των αιτούντων άσυλο.

72. Επομένως, ο αιτών άσυλο μπορεί να τεθεί υπό κράτηση μόνον εφόσον η εθνική νομοθεσία περί ασύλου προβλέπει τη δυνατότητα αυτή²⁸ και καθορίζει τις προϋποθέσεις για τη χρήση της. Τούτου δοθέντος, επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 18, παράγραφος 1, της οδηγίας 2005/85, τα κράτη μέλη δεν υποβάλλουν σε κράτηση ένα πρόσωπο για τον λόγο και μόνον ότι ζητεί άσυλο και, κατά την παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου, όταν υποβάλλουν αιτούντα άσυλο σε κράτηση, τα κράτη μέλη πρέπει να μεριμνούν ώστε να υπάρχει η δυνατότητα ταχείας δικαστικής επανεξετάσεως.

73. Μολονότι δεν αμφισβητείται ότι η κράτηση με σκοπό την απομάκρυνση η οποία διέπεται από την οδηγία περί «επιστροφής» και η κράτηση που διατάσσεται έναντι αιτούντος άσυλο εντάσσονται σε διαφορετικές νομικές ρυθμίσεις²⁹, θεωρώ ότι, για να μην καταστούν αλυσιτελείς οι εθνικές διατάξεις που θεσπίζονται σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 3, της οδηγίας 2003/9 και σύμφωνα με το σκεπτικό που ανέπτυξε το Δικαστήριο στην απόφαση *Achughbabian*³⁰, οι εθνικές αρχές πρέπει να διαθέτουν βραχεία προθεσμία, περιορισμένη στο μέτρο που είναι αυστηρώς αναγκαίο, για την έκδοση αποφάσεως περί θέσεως υπό κράτηση του ενδιαφερομένου βάσει των εθνικών διατάξεων περί ασύλου³¹, προτού τερματίσουν την κράτησή του κατ' εφαρμογήν της οδηγίας περί «επιστροφής».

74. Απομένει να εξεταστεί το ζήτημα της ενδεχόμενης καταχρήσεως δικαιώματος.

75. Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι οι πολίτες δεν μπορούν να επικαλούνται τους κανόνες του δικαίου της Ένωσης καταχρηστικώς ή καταστρατηγώντας τους και ότι τα εθνικά δικαστήρια μπορούν να λαμβάνουν υπόψη, κατά περίπτωση, βασιζόμενα σε αντικειμενικά στοιχεία, την καταχρηστική ή απατηλή συμπεριφορά των ενδιαφερομένων ώστε να μην εφαρμόζουν, ενδεχομένως, υπέρ αυτών τις διατάξεις του εν λόγω δικαίου. Εντούτοις, τα εν λόγω δικαστήρια, οφείλουν, κατά την εκτίμηση μιας τέτοιας συμπεριφοράς, να λαμβάνουν υπόψη τους σκοπούς τους οποίους επιδιώκουν οι οικείες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης³².

76. Η διαπίστωση ότι υφίσταται πρακτική που συνιστά καταχρηστική εκμετάλλευση προϋποθέτει, πρώτον, τη συνδρομή ενός συνόλου αντικειμενικών περιστάσεων από τις οποίες να προκύπτει ότι, παρά την τυπική τήρηση των προϋποθέσεων που θέτει η ρύθμιση της Ένωσης, δεν επιτεύχθηκε ο επιδιωκόμενος με τη ρύθμιση αυτή σκοπός. Δεύτερον, η διαπίστωση αυτή προϋποθέτει την ύπαρξη ενός υποκειμενικού στοιχείου, το οποίο συνίσταται στη βούληση του ενδιαφερομένου να αποκομίσει όφελος από τη ρύθμιση της Ένωσης δημιουργώντας τεχνητά τις προϋποθέσεις που είναι αναγκαίες

27 — Βλ. προπαρατεθείσα απόφαση *Kadzoev* (σκέψη 42). Σημειώνεται ότι, κατά το άρθρο 2, στοιχείο ια', της οδηγίας 2003/9, ως «κράτηση» νοείται «ο περιορισμός σε ειδικό χώρο που επιβάλλει ένα κράτος μέλος σε αιτούντα άσυλο, με αποτέλεσμα τη στέρηση της ελευθερίας κυκλοφορίας του/της». Εντούτοις, μολονότι είναι σαφές ότι συνεπάγονται αμφότερες στέρηση της ελευθερίας, «η κράτηση ενόψει απομάκρυνσης, η οποία διέπεται από την οδηγία [περί “επιστροφής”] και η κράτηση που διατάσσεται κατά άτομου που ζητεί άσυλο, βάσει π.χ. των οδηγιών 2003/9 και 2005/85 και των εφαρμοστέων διατάξεων του εθνικού δικαίου, εντάσσονται σε διαφορετικές νομικές ρυθμίσεις» (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση *Kadzoev*, σκέψη 45). Εξάλλου, «το χρονικό διάστημα του εγκλεισμού ενός ατόμου σε κέντρο προσωρινής κράτησης βάσει απόφασης που έχει ληφθεί σύμφωνα με τις εθνικές και τις κοινοτικές διατάξεις που αφορούν τους αιτούντες άσυλο δεν μπορεί να θεωρηθεί ως χρόνος κράτησης ενόψει απομάκρυνσης κατά την έννοια του άρθρου 15 της οδηγίας [περί “επιστροφής”]» (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση *Kadzoev*, σκέψη 48).

28 — Οσάκις δεν υφίστανται συναφείς εθνικές διατάξεις, όπως φαίνεται να συμβαίνει στην Τσεχική Δημοκρατία, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεσθεί απευθείας το άρθρο 7, παράγραφος 3, της οδηγίας 2003/9 προκειμένου να θέσει υπό κράτηση έναν αιτούντα άσυλο. Βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 5ης Ιουλίου 2007, C-321/05, *Kofoed* (Συλλογή 2007, σ. I-5795, σκέψεις 42 και 45).

29 — Βλ. προπαρατεθείσα απόφαση *Kadzoev* (σκέψη 45).

30 — Απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 2011, C-329/11 (Συλλογή 2011, σ. I-12695, σκέψεις 30 και 31).

31 — Διατάξεις οι οποίες εκδόθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 3, της οδηγίας 2003/9.

32 — Βλ. αποφάσεις της 9ης Μαρτίου 1999, C-212/97, *Centros* (Συλλογή 1999, σ. I-1459, σκέψεις 24 και 25), καθώς και της 21ης Νοεμβρίου 2002, C-436/00, *X και Y* (Συλλογή 2002, σ. I-10829, σκέψη 42).

για την παροχή του οφέλους αυτού. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να διαπιστώσει την ύπαρξη των δύο αυτών στοιχείων, της οποίας η απόδειξη πρέπει να προσκομίζεται σύμφωνα με τους κανόνες του εσωτερικού δικαίου, εφόσον τούτο δεν θίγει την πρακτική αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης³³.

77. Κατά την αιτιολογική σκέψη 1 της οδηγίας 2005/85, η κοινή πολιτική ασύλου θεσπίστηκε υπέρ εκείνων οι οποίοι, αναγκασμένοι από τις περιστάσεις, αναζητούν «νομίμως» προστασία εντός της Ένωσης³⁴. Είναι πρόδηλο ότι η απλή υποβολή αιτήσεως χορηγήσεως ασύλου εκ μέρους υπηκόου τρίτης χώρας ο οποίος τελεί υπό κράτηση, βάσει της οδηγίας περί «επιστροφής», δεν είναι δυνατόν, αυτή και μόνη, να δημιουργήσει τεκμήριο καταχρήσεως του δικαιώματος ασύλου, τούτο δε παρά το γεγονός ότι η εν λόγω κράτηση διατάσσεται κατ' εξαίρεση και υπόκειται σε αυστηρότατα κριτήρια³⁵. Δεδομένου ότι διακυβεύεται η ελευθερία³⁶ του ενδιαφερομένου, οι ατομικές και συγκεκριμένες περιστάσεις κάθε περιπτώσεως πρέπει να υπόκεινται σε σχολαστική και διεξοδική εξέταση εκ μέρους των εθνικών δικαστηρίων, προκειμένου να γίνεται διάκριση μεταξύ «της εκμεταλλεύσεως μιας δυνατότητας που παρέχει ο νόμος και της καταχρήσεως δικαιωμάτων³⁷».

78. Στο πλαίσιο της εν λόγω εξετάσεως, το αιτούν δικαστήριο δύναται, μεταξύ άλλων, να λάβει υπόψη, όσον αφορά την υπό κρίση υπόθεση, τα ακόλουθα στοιχεία:

- το γεγονός ότι ο M. Arslan είχε προηγουμένως εισέλθει στο έδαφος πλειόνων κρατών μελών χωρίς να υποβάλει εντός των κρατών αυτών αίτηση χορηγήσεως ασύλου·
- το γεγονός ότι ο ενδιαφερόμενος δήλωσε σαφώς ότι, υποβάλλοντας αίτηση χορηγήσεως ασύλου, προετίθετο να επιτύχει τον τερματισμό της κρατήσεώς του, καταδεικνύοντας ότι, εάν κάνει χρήση όλων των ανασταλτικών ενδίκων βοηθημάτων και μέσων που του παρέχονται στο πλαίσιο της διαδικασίας επί της αιτήσεως χορηγήσεως ασύλου, η θέση του υπό κράτηση θα υπερβεί οπωσδήποτε τον ανώτατο χρόνο κρατήσεως που προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία, γεγονός που αναιρεί εξ αρχής κάθε εύλογη προοπτική διεκπεραιώσεως της διαδικασίας απομακρύνσεως, και
- το γεγονός ότι, μετά την απελευθέρωσή του, ο M. Arslan εξαφανίστηκε αμέσως και ότι, όπως συνάγεται από τις παρατηρήσεις που ανέπτυξε η Τσεχική Κυβέρνηση κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, εγκατέλειψε τη διαδικασία επί της αιτήσεως χορηγήσεως ασύλου.

79. Σε περίπτωση καταχρήσεως του δικαιώματος ασύλου, είναι δυνατή η παράταση της κρατήσεως του ενδιαφερομένου κατ' εφαρμογήν της οδηγίας περί «επιστροφής» και η συνέχιση των προπαρασκευαστικών ενεργειών για την απομάκρυνσή του, υπό τον όρο, εντούτοις, της τηρήσεως αυστηρών προϋποθέσεων, ήτοι του ότι η απομάκρυνση δεν εκτελείται ενόσω η διαδικασία χορηγήσεως ασύλου δεν έχει περατωθεί, η αρχή της μη επαναπροωθήσεως εφαρμόζεται πλήρως και η

33 — Βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Δεκεμβρίου 2000, C-110/99, Emsland-Stärke (Συλλογή 2000, σ. I-11569, σκέψεις 52 έως 54).

34 — Στην αιτιολογική σκέψη 1 του κανονισμού (ΕΕ) 343/2003 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2003, για τη θέσπιση των κριτηρίων και των μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης ασύλου που υποβάλλεται σε ένα από τα κράτη μέλη από υπήκοο τρίτης χώρας (ΕΕ L 50, σ. 1), καθώς και των οδηγιών 2003/9 και 2004/83 γίνεται επίσης μνεία «του γεγονότος ότι η κοινή πολιτική στον τομέα του ασύλου, η οποία περιλαμβάνει κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου, αποτελεί συστατικό στοιχείο του σκοπού της Ένωσης που συνίσταται στη σταδιακή εγκαθίδρυση ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης ανοικτού σε εκείνους οι οποίοι, αναγκασμένοι από τις περιστάσεις, αναζητούν *νομίμως* προστασία στην Κοινότητα» (η υπογράμμισή δική μου). Βλ. απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2011, C-411/10 και C-493/10, N.S. κ.λπ. (Συλλογή 2011, σ. I-13905, σκέψη 14).

35 — Βλ. σημείο 60 των παρουσών προτάσεων.

36 — Η δυνατότητα κράτους να θέσει υπό κράτηση, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, έναν αιτούντα άσυλο έχει αναγνωριστεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου με την απόφαση Saadi κατά Ηνωμένου Βασιλείου της 29ης Ιανουαρίου 2008. Στην εν λόγω υπόθεση, το τμήμα ευρείας συνθέσεως του οικείου Δικαστηρίου ερμήνευσε, μεταξύ άλλων, το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο στ', πρώτη περίπτωση, της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, το οποίο καθιερώνει εξαίρεση από το δικαίωμα στην ελευθερία «εάν πρόκειται περί νομίμου συλλήψεως ή κρατήσεως ατόμου επί σκοπώ όπως εμποδισθή από του να εισέλθῃ παρανόμως εν τη χώρα [...]».

37 — Βλ. σημείο 127 των προτάσεων που διατύπωσε η γενική εισαγγελέας E. Sharpston στην υπόθεση Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών (απόφαση της 14ης Ιουνίου 2012, C-542/09). Βλ., επίσης, τις προτάσεις της γενικής εισαγγελέας J. Kokott στην προπαρατεθείσα υπόθεση Kofoed (σημείο 58).

αίτηση χορηγήσεως ασύλου εξετάζεται και κρίνεται σύμφωνα με όλους τους κανόνες που επιβάλλονται, ιδίως, από την οδηγία 2005/85 και με τήρηση όλων των συναφών εγγυήσεων που απονέμονται στους αιτούντες άσυλο. Τούτο συνεπάγεται, επίσης, ότι η παράταση της κρατήσεως βάσει της οδηγίας περί «επιστροφής» πρέπει να τηρεί όλες τις εγγυήσεις που προβλέπονται στα άρθρα 15 έως 18 της εν λόγω οδηγίας, μεταξύ άλλων, όσον αφορά τον ανώτατο χρόνο κρατήσεως³⁸.

80. Επισημαίνεται επίσης ότι τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν ταχύρρυθμη ή κατά προτεραιότητα διαδικασία για την εξέταση των αιτήσεων χορηγήσεως ασύλου, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 23, παράγραφος 4, της οδηγίας 2005/85, εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις³⁹.

81. Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα την εξής απάντηση:

- η θέση υπό κράτηση υπηκόου τρίτης χώρας βάσει των διατάξεων της οδηγίας περί «επιστροφής» πρέπει να τερματίζεται οσάκις αυτός υποβάλλει αίτηση χορηγήσεως ασύλου, τούτο δε ενόσω η διαδικασία επί της αιτήσεως αυτής είναι εκκρεμής·
- το άρθρο 7, παράγραφος 3, της οδηγίας 2003/9 επιτρέπει σε κράτος μέλος να προβλέψει, στην εθνική του νομοθεσία περί ασύλου, ότι δύναται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να περιορίζει τον αιτούντα άσυλο σε συγκεκριμένο τόπο, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, επί παραδείγματι εάν το επιτάσσει η νομοθεσία ή η δημόσια τάξη. Στην περίπτωση αυτή, η εθνική αρχή διαθέτει βραχεία προθεσμία, περιορισμένη στο μέτρο που είναι αυστηρώς αναγκαίο, για την έκδοση αποφάσεως περί θέσεως υπό κράτηση του ενδιαφερομένου βάσει των εθνικών διατάξεων περί ασύλου προτού τερματίσει την κράτησή του βάσει της οδηγίας περί «επιστροφής», και
- σε περίπτωση καταχρήσεως του δικαιώματος ασύλου, ήτοι όταν υπάρχουν σαφείς και συγκλίνουσες ενδείξεις κακόβουλης χρησιμοποίησεως του κανονιστικού πλαισίου περί χορηγήσεως ασύλου με σκοπό να καταστεί ανενεργή η εφαρμογή της οδηγίας περί «επιστροφής», είναι δυνατή η παράταση της κρατήσεως του ενδιαφερομένου κατ' εφαρμογήν της οδηγίας περί «επιστροφής» και η συνέχιση όλων των προπαρασκευαστικών πράξεων για την απομάκρυνσή του, υπό τον όρο ότι η απομάκρυνση δεν εκτελείται ενόσω η διαδικασία χορηγήσεως ασύλου δεν έχει περατωθεί, η αρχή της μη επαναπροωθήσεως εφαρμόζεται πλήρως και η αίτηση χορηγήσεως ασύλου εξετάζεται και κρίνεται σύμφωνα με όλους τους κανόνες που επιβάλλονται, ιδίως, από την οδηγία 2005/85 και με τήρηση όλων των συναφών εγγυήσεων που παρέχονται στους αιτούντες άσυλο. Τούτο συνεπάγεται, επίσης, ότι η παράταση της κρατήσεως βάσει της οδηγίας περί «επιστροφής» πρέπει να τηρεί όλες οι εγγυήσεις που προβλέπονται στα άρθρα 15 έως 18 της εν λόγω οδηγίας, μεταξύ άλλων, όσον αφορά τον ανώτατο χρόνο κρατήσεως.

38 — Βλ. το άρθρο 15, παράγραφοι 5 και 6, της οδηγίας περί «επιστροφής» σχετικά με τον ανώτατο χρόνο κρατήσεως, καθώς και τη σκέψη 57 της προπαρατεθείσας αποφάσεως Kadzoev, στην οποία το Δικαστήριο ερμήνευσε αυστηρώς τις διατάξεις αυτές και έκρινε ότι «το άρθρο 15, παράγραφοι 5 και 6, της οδηγίας [περί «επιστροφής»] έχει την έννοια ότι το χρονικό διάστημα κατά το οποίο η εκτέλεση της απόφασης για απομάκρυνση από την επικράτεια είχε ανασταλεί, λόγω της άσκησης από τον ενδιαφερόμενο ένδικης προσφυγής κατά της απόφασης αυτής, λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του χρόνου κράτησης ενόψει απομάκρυνσης, όταν ο ενδιαφερόμενος εξακολούθησε, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αυτής, να παραμένει σε κέντρο προσωρινής κράτησης». Τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να θεσπίζουν ευνοϊκότερες διατάξεις όσον αφορά τον ανώτατο χρόνο κρατήσεως. Βλ., συναφώς, τα άρθρα 4 και 15, παράγραφοι 5 και 6, της οδηγίας περί «επιστροφής». Υπενθυμίζεται ότι από τον φάκελο της υποθέσεως που εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η Τσεχική Δημοκρατία δεν έκανε χρήση της δυνατότητας που παρέχει το άρθρο 15, παράγραφοι 5 και 6, της οδηγίας περί «επιστροφής» να καθορίσει τον ανώτατο χρόνο κρατήσεως σε 18 μήνες, αλλά καθόρισε βραχύτερο ανώτατο χρόνο, ο οποίος ανέρχεται συνολικώς σε 180 ημέρες κατ' ανώτατο όριο.

39 — Όσον αφορά τις επίμαχες στην υπόθεση της κύριας δίκης περιστάσεις, φρονώ ότι, σε παρόμοιες περιπτώσεις, οι εθνικές αρχές θα μπορούσαν, ενδεχομένως, να επικαλεσθούν το άρθρο 23, παράγραφος 4, στοιχεία ζ', ι' και ιβ', της οδηγίας 2005/85 προκειμένου να εξετάσουν τις αιτήσεις χορηγήσεως ασύλου με ταχύρρυθμη ή κατά προτεραιότητα διαδικασία.

VI – Πρόταση

82. Κατόπιν όλων των ανωτέρω, προτείνω στο Δικαστήριο να απαντήσει στα προδικαστικά ερωτήματα του Nejnvyšší správní soudu ως εξής:

- με εξαίρεση τις περιπτώσεις καταχρήσεως δικαιώματος, η οδηγία 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, παύει να έχει εφαρμογή σε υπήκοο τρίτης χώρας κατόπιν της υποβολής εκ μέρους του αιτήσεως χορηγήσεως ασύλου ενόσω η διαδικασία επί της εν λόγω αιτήσεως είναι εκκρεμής. Ως εκ τούτου, η θέση υπό κράτηση υπηκόου τρίτης χώρας βάσει των διατάξεων της οδηγίας 2008/115 πρέπει να τερματίζεται οσάκις αυτός υποβάλλει αίτηση χορηγήσεως ασύλου, τούτο δε ενόσω η διαδικασία επί της αιτήσεως αυτής είναι εκκρεμής·
- το άρθρο 7, παράγραφος 3, της οδηγίας 2003/9/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 2003, σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη, επιτρέπει σε κράτος μέλος να προβλέψει, στην εθνική του νομοθεσία περί ασύλου, ότι δύναται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να περιορίζει τον αιτούντα άσυλο σε συγκεκριμένο τόπο, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, επί παραδείγματι, εάν το επιτάσσει η νομοθεσία ή η δημόσια τάξη. Στην περίπτωση αυτή, η εθνική αρχή διαθέτει βραχεία προθεσμία, περιορισμένη στο μέτρο που είναι αυστηρώς αναγκαίο, για την έκδοση αποφάσεως περί θέσεως υπό κράτηση του ενδιαφερομένου βάσει των εθνικών διατάξεων περί ασύλου προτού τερματίσει την κράτησή του βάσει της οδηγίας 2008/115, και
- σε περίπτωση καταχρήσεως του δικαιώματος ασύλου, ήτοι όταν υπάρχουν σαφείς και συγκλίνουσες ενδείξεις κακόβουλης χρησιμοποίησεως του κανονιστικού πλαισίου περί χορηγήσεως ασύλου με σκοπό να καταστεί ανενεργή η εφαρμογή της οδηγίας 2008/115, είναι δυνατή η παράταση της κρατήσεως του ενδιαφερομένου κατ' εφαρμογήν της εν λόγω οδηγίας και η συνέχιση όλων των προπαρασκευαστικών ενεργειών για την απομάκρυνσή του, υπό τον όρο ότι η απομάκρυνση δεν εκτελείται ενόσω η διαδικασία χορηγήσεως ασύλου δεν έχει περατωθεί, η αρχή της μη επαναπροωθήσεως εφαρμόζεται πλήρως και η αίτηση χορηγήσεως ασύλου εξετάζεται και κρίνεται σύμφωνα με όλους τους κανόνες που επιβάλλονται, ιδίως, από την οδηγία 2005/85/ΕΚ του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 2005, σχετικά με τις ελάχιστες προδιαγραφές για τις διαδικασίες με τις οποίες τα κράτη μέλη χορηγούν και ανακαλούν το καθεστώς του πρόσφυγα, με τήρηση όλων των συναφών εγγυήσεων που παρέχονται στους αιτούντες άσυλο. Τούτο συνεπάγεται επιπροσθέτως ότι η παράταση της κρατήσεως βάσει της οδηγίας 2008/115 πρέπει να τηρεί όλες οι εγγυήσεις που προβλέπονται στα άρθρα 15 έως 18 της εν λόγω οδηγίας, μεταξύ άλλων, όσον αφορά τον ανώτατο χρόνο κρατήσεως.